

ה"ת 8012/03/23 - סקר מוסטפא, היאם מוסטפא, לינה מוסטפא נגד אכ"ל חוף להב 433

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 8012-03-23 מוסטפא ואח' נ' אכ"ל חוף להב 433
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת כרמית פאר גינת

מבקשים

1. סקר מוסטפא
2. היאם מוסטפא
3. לינה מוסטפא

נגד

משיבים

אכ"ל חוף להב 433

החלטה

1. לפניי בקשה להחזרת תפוסים כלכליים, ביטול הקפאת חשבונות וביטול תפיסת נכסי מקרקעין, שנתפסו מן המבקשים לצרכי חילוט עתידי, וזאת בהתאם להוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.
2. המדובר בנכסים שונים של המבקשים, לרבות שני רכבים, שני חשבונות בנק, 4 מחשבים, נכסי מקרקעין וחפצים נוספים, שנתפסו על-ידי המשיבה ביום 9.1.23 מכוח צווים של בית המשפט.
3. המבקש 1 נעצר ביום 9.1.23 על-ידי המשטרה עם ארבעה חשודים נוספים בחשד לביצוע עבירות של סחיטה באיומים, קבלת דבר במרמה, הלבנת הון ועבירות נוספות. בית משפט השלום הורה על שלוש הארכות מעצר בעניינו של המבקש עד ליום 22.1.23 ובמועד זה שוחרר המבקש בתנאים מגבילים, לרבות מעצר בית עד ליום 27.1.23. המבקשת 2 היא אשתו של המבקש והמבקשת 3 היא בתם של המבקשים 1 ו-2.
4. ב"כ המבקשים ציין בבקשתו מיום 5.3.23 כי על המשיבה לפרט את העובדות הספציפיות המיוחסות למבקש, וזאת במובחן מהעבירות המיוחסות לו; כמו כן, הוא ביקש כי המשיבה תפרט כיצד קשורים התפוסים - ובכללם שני רכבים, שני חשבונות בנק, 4 מחשבים, זכויות בנכסי מקרקעין והתפוסים הנוספים - לביצוע עבירה. בנוסף לכך, הוא טען כי התפוסים אינם קשורים לביצוע עבירה כלשהי ולכן תפיסתם בוצעה שלא כדין, ומשכך גם החזקתם על-ידי המשיבה נעשית שלא כדין, ועל כן הדין מחייב, לשיטתו, את שחרורם המלא של התפוסים ואין למצוא כל הצדקה ל"חלופת תפיסה".

5. ב"כ המשיבה ציין בתגובתו מיום 12.3.23 כי המדובר בחקירה שמתנהלת מזה מספר חודשים בצח"מ משותף עם רשות המיסים ובליטוי פרקליטות מחוז חיפה בחשד לביצוע העבירות הנדונות. עוד הוא ציין כי החקירה בעניינו של המבקש 1 בעיצומה וכי היקף העבירות המיוחס לו נאמד ב-23 מיליון ש"ח. במסגרת החקירה המשיבה תפסה חפצים ומסמכים שונים וכן רכוש המיועד לחילוט עתידי מכוח צווי בית המשפט. לדבריו, שווי התפוסים, על פי הערכה, הוא כ-17 מיליון ש"ח, שעיקר שווי (כ-16.5 מיליון ש"ח) מנכסי המקרקעין אשר נתפסו, והוא נמוך מהיקף העבירה המיוחס לחשוד. ב"כ המשיבה ציין כי החפצים השונים שנתפסו, וביניהם חומרי מחשב ומסמכים, דרושים לצורך קידום החקירה וטען כי השבת חפצים בעת הזו עלולה להביא לשיבוש הליכי חקירה. על כן, ולאור היקפי העבירה המיוחסים למבקש, המשיבה מתנגדת להשבתם של התפוסים המיועדים לחילוט. עם זאת, הוא ציין כי המשיבה תסכים לשחרור חשבונות הבנק של המבקשים, בכפוף להעברת היתרות הקיימות בהם לקופת החילוט, וכן תסכים לשחרר את הרכבים התפוסים על פי התנאים המקובלים בפסיקה, אשר מטרתם להבטיח אפשרות לחילוט עתידי.

6. ביום 22.3.23 התקיים בפני דיון במעמד הצדדים. ב"כ המבקשים חזר על טענותיו שפורטו בבקשה. הוא הדגיש כי קיים קשר הדוק בין הסיכוי להגשת כתב אישום לבין האפשרות שהמשיבה תמשיך להחזיק בתפוסים, ולעמדתו בתיק זה אין כל סיכוי להגשת כתב אישום. בנוסף, הוא ביקש כי המשיבה תפרט את העובדות הספציפיות ואת הפעולות שהמבקש ביצע. כמו כן, הוא ציין כי לא ראה פירוט בנוגע לקשר בין התפוסים לביצוע העבירה. למשל, בנוגע לרכבים שנתפסו, הוא ציין כי הם לא שייכים למבקש, אלא האחד לאשתו והשני לבתו, ולדבריו הם רכשו אותם מכספם והצביע על מקור המימון. ב"כ המבקשים טען כי הוא חולק על שווי הנכסים. בנוגע לשווי הנתען של נכסי המקרקעין (16.5 מיליון ש"ח), הוא טען כי סכומים אלה מופרכים וכי המבקש רכש את נכסי הנדל"ן באמצעים לגיטימיים. בנוגע להסכמת המשיבה להחזיר את הרכבים בכפוף להפקדת 30% מערכם, ב"כ המבקשים הפנה לבש"פ 7023/03, שם, לדבריו, השופט דורנר שיחררה את הרכב ללא הפקדה. עוד הוא ציין בעניין זה כי המבקשת 2 חולת סרטן ומגיעה באמצעות הרכב לטיפולים. לאור כל האמור, הוא ביקש מבית המשפט להורות על שחרור מלא של התפוסים.

7. ב"כ המשיבה חזר על טענותיו שפורטו בתגובתו בכתב. לדבריו, צווי בית המשפט אישרו את התפיסה בהיקף הזה. בית המשפט, כשחתם על הצווים, נחשף להיקף העבירה, אולם שווי הנכסים נלמד מאוחר יותר ובכל מקרה הוא נמוך מהיקף העבירה ועל כן התפיסה היא מידתית. הוא ציין כי שווי הרכבים הינו בהתאם למחירון לוי יצחק, ושווי הנדל"ן הוא בהתאם למסמכים שנמצאו אצל החשוד ומעידים על ערך התפוסים, לרבות מסמך הכנת צוואה של המבקש 1 המעיד על שווי הנכס, וחלק אחר מגיע ממסכים שקיבלו מרשויות אחרות ומעידים על השווי. עוד הוא ציין כי הרכוש נתפס ב-9.1.23 והתפיסה הראשונית על פי החוק היא עד ל-180 ימים והחקירה בעניינו של המבקש 1 ממשיכה ועדיין בראשיתה. בנוגע לרכוש שרשום על שם האישה, ב"כ המשיבה טען כי הוא בבחינת רכוש משותף וגם הרכבים שרשומים על שם האישה והבת נמצאים בביתו של המבקש 1 והוא נוסע על שניהם, וכן הרכב של הבת נרכש באמצעות הלוואה שקיבל המבקש 1 מבנק דיסקונט, משמע שהוא מימן את רכישת הרכב מכספו. בנוגע לטענה כי הכסף הנמצא בחשבונות מקורו בקצבת זקנה, הוא ציין כי המבקש 1 נשאל בחקירתו על הסכומים המדוברים, אך שיתף פעולה באופן מוגבל.

דיון והכרעה

8. עיון בנספח הסודי - תגובה לבקשה להשבת תפוסים, שהוגש לעיוני בדיון ביום 22.3.23, ובייחוד כעולה מפירוט תמצית הראיות, המתואר בעמודים 2-8 למסמך זה, מלמד כי קיים יסוד סביר לחשד כנגד המבקש 1 באשר לעבירות המיוחסות לו - סחיטה באיומים, הלבנת הון, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, עבירות על חוק הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, חוק אשראי הוגן, פקודת מס הכנסה וחוק המע"מ ועבירות נוספות. מכאן, שהתפוסים השייכים למבקשים, ולמבקש 1 בפרט, נתפסו כדין.
9. עם זאת, יודגש כי על אף שקיים יסוד סביר לחשדות, התשתית הראייתית בשלב זה עדיין חסרה ואינה מספיקה לצורך העמדה לדיון, ומחובת בית המשפט להבטיח את האיזון העדין שבין זכות הקניין של המבקשים וחופש עיסוקם, אל מול האינטרס הציבורי והצורך להבטיח כי גזר דין הכולל חילוט כספי העבירה, בהינתן העמדה לדיון והרשעה, יוכל להתממש [על חשיבות האיזון בין הזכויות הקנייניות לבין האינטרס הציבורי בשלב זה של הדיון ראו ע"פ 6532/17 מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוררים (8.4.2018)].
10. באשר להיקף העבירה, ב"כ המשיבה ציין בתגובתו מיום 12.3.23 והן בדיון ביום 22.3.23 כי הוא עומד על כ-23 מיליון ש"ח. לאחר עיון בנספח א' לדו"ח הסודי, שעניינו היקף העבירה בפרשה הנדונה, והוגש לעיוני בדיון ביום 22.3.23, מצאתי כי המדובר במסמך מפורט, אשר ניתן להסתמך עליו בשלב זה.
11. כמו כן, עיינתי בפעולות החקירה שנעשו עד כה ומפורטות בדו"ח הסודי והתרשמתי כי נעשו בתיק זה פעולות חקירה משמעותיות וביניהן חקירותיו של המבקש 1, חקירות עדים נוספים וניתוח חשבונות הבנקים של המבקש 1.
12. באשר לפעולות החקירה המבוקשות, ב"כ המשיבה ציין בדיון כי המדובר בחקירה מורכבת וכי החקירה עדיין בראשית דרכה. רשימה של פעולות החקירה לביצוע, המונה 103 פעולות ומפורטת אף היא בדו"ח הסודי, מלמדת על צרכי החקירה ועל החשיבות בהמשך תפיסתם של הנכסים שנתפסו כדי לאפשר חילוטם במידת הצורך בבוא היום.
13. נוכח היקף העבירות לכאורה ולאור החומר המצוי בפניי, לרבות הדו"ח הסודי, המפרט את פעולות החקירה שנעשו ושעוד נותרו לבצע, נראה כי נדרש פרק זמן נוסף כדי לגבש תשתית ראייתית, שייתכן ויהיה בה כדי להגיש כתב אישום בעניינם של המבקש 1.
14. עם זאת, יש לציין כי למרות שהחקירה, לטענת המשיבה, היא בראשית דרכה, הרי שחלפה עד כה כמחצית מתקופת התפיסה הראשונית, לאחר שחלפו כ-3 חודשים מיום התפיסה, ועל כן אני סבורה כי אין הצדקה להותרת כל הנכסים שנתפסו בידי המשיבה.
15. באשר לשווי הנכסים שנתפסו, ב"כ המשיבה בתגובתו מיום 12.3.23 טען כי הוא עומד, על פי הערכה, על כ-17 מיליון ש"ח. ב"כ המבקשים טען כי שווי הנכסים, ובעיקר שווי הנדל"ן הכלול בהם, נמוך מכך בצורה משמעותית והצדדים לא הגיעו להסכמה דיונית בעניין זה. עיינתי בנספח "נכסים תפוסים לחילוט סקר מוסטפא", שצורף לדו"ח

הסודי והוגש לעיוני בדיון ביום 22.3.23, ומפרט את שווי הנכסים שנתפסו, ומצאתי כי מדובר במסמך מפורט וכי ניתן להסתמך עליו בשלב זה. מכיוון שאין חולק כי בכל מקרה השווי הכולל של הנכסים שנתפסו נמוך מהיקף העבירה, הרי שתפיסתם הייתה כדין.

16. מנגד, נוכח השיעור הגבוה של היקף התפיסה ביחס לשווי של היקף העבירה במקרה הנדון, עולה השאלה האם הותרת מלוא הנכסים שנתפסו בידי המשיבה היא מידתית.

17. יצוין כי ב"כ המשיבה הסכים לשחרר את הרכבים התפוסים בכפוף להפקדה של 30% מערך הרכב כערובה לשחרורו וכדי להבטיח את תכלית החילוט [ראו בעניין זה, למשל, רע"פ 10211/17 **ישראלוב נ' מדינת ישראל** (3.1.2018) וכן בש"פ 2346/21 **עמר נ' חברת מימון ישיר ואח'** (14.7.2021)]. אני סבורה כי ניתן לגזור מעקרון זה, המקובל בפסיקה לעניין שיעור ההפקדה הנדרש לצורך שחרור רכבים, כדי לקבוע כי במקרה זה ניתן להסתפק בתפיסה כוללת של נכסים בשיעור נמוך יותר מהשיעור שנתפס, וגם באופן זה להבטיח את תכלית התפיסה ולשמר את זכותה של המשיבה לחילוט עתידי.

18. שקלתי את תכליתה הראויה של התפיסה, שהיא מניעת הברחת רכוש על-ידי החשודים והבטחת אפשרות מימוש החילוט, אם וכאשר יוחלט על-ידי בית המשפט, ומנגד את צרכי המבקשים, לרבות מצבם הבריאותי של המבקשים 1 ו-2 והצורך של המבקשת 2 ברכבה על מנת להגיע לטיפולם, התמשכות החקירה בעניינו של המבקש 1 והפגיעה התפקודית שנגרמה למבקשים בשל התפיסה. לאחר איזון בין מכלול השיקולים, מצאתי לנכון להורות בשלב זה על שחרור חלק מהתפוסים, כפי שיפורט להלן.

19. אשר על כן, אני מורה על שחרור של שני הרכבים התפוסים, ללא כל הפקדה מצד המבקשים, וזאת בהתחשב בכך כי קיימים בידי המשיבה תפוסים אחרים בשווי גבוה לצורך הבטחת אפשרות מימוש חילוט עתידי.

20. כמו כן, אני מורה על שחרור חשבונות הבנק של המבקשים, בכפוף לכך שהמבקש 1 יעביר את היתרות הקיימות בהן לקופת החילוט, אך יותיר בחשבונות סכום כולל של 50,000 ש"ח מתוך היתרות, וכן בכפוף להעברת ההמחאות המופקדות בהם למשמורת לחשבון האפוטרופוס הכללי.

21. שחרור הרכבים וחשבונות הבנק, בהתאם להחלטה זו, יבוצע לא יאוחר מיום 2.4.23.

22. יובהר כי ככל שתוגש בהמשך בקשה מצד המשיבה להארכת תוקף החזקת התפוסים, הרי שלא יהיה מנוס מהגשת חוות דעת שמאיות מטעם הצדדים באשר לשווי העדכני של נכסי המקרקעין שנתפסו.

23. המזכירות תמציא החלטה זו בדחיפות לצדדים. חומר החקירה יוחזר למשיבה בתיאום עם המזכירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ו' ניסן תשפ"ג, 28 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.